

DECIZIE

25 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței
Judecători

Valeriu Doagă
Ala Cobăneanu, Galina Stratulat,
Oleg Sternioală, Iuliana Oprea

examinînd recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „RED-Nord” Bălți, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „RED-Nord” Bălți împotriva Inspecției Financiare a Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, cu privire la contestarea actelor administrative, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015,

CONSTATĂ :

La data de 15.10.2013, reprezentantul SA “RED Nord” Bălți - avocatul Iosif Mardari a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Inspecției Financiare a Ministerului Finanțelor al RM, cu privire la anularea constatării din Actul de control din 05.06.2013 (pag.2, pct.1) și din alin. 4 al Prescripției din data de 25.06.2013, nr. 27-07-10/758, cu privire la cauzarea prejudiciului material în mărime de 84 000, 20 lei ca rezultat al admiterii procurărilor de bunuri materiale (metal feros), efectuate în anii 2011-2012, la prețuri mai mari decît cele indicate în oferta de participare la licitație și în specificația anexată la contract.

În motivarea acțiunii înaintate, reprezentantul reclamantului a indicat că Inspecția Financiară a Ministerului de Finanțe al Republicii Moldova, a efectuat inspecție financiară tematică a activității economico-financiare a SA “RED Nord” pentru perioada 01.01.2011 - 01.04.2013, rezultatele căruia au fost elucidate în Actul privind rezultatele acestei inspecții din data de 05.06.2013.

Prin nota din 18.06.2013 SA “RED Nord” a prezentat dezacordul său asupra Actului de control pentru a se ține cont la emiterea deciziilor.

Prin prescripția din 25.06.2013 “Cu privire la rezultatele inspecției financiare tematice a activității economico-financiare a SA “RED Nord” ” a fost indicat faptul că, contrar prevederilor capitolului XIV din Regulamentul de organizare și realizare a achizițiilor în SA “RED Nord” din 18.07.2008, elaborat în baza Legii privind achizițiile publice nr. 96 din 13.04.2007, conducerea societății a admis procurarea bunurilor materiale la prețuri mai mari decît cele indicate în oferta de participare la

licitație și în specificația anexată la contract, cauzând prejudiciu acesteia în sumă de 84000, 20 lei.

Prin contestația din 22.07.2013, SA "RED Nord" din nou și-a exprimat dezacordul cu privire la concluziile Inspecției Financiare expuse deja în Prescripția din 25.06.2013, pe marginea Actului de control din 05.06.2013, privitor la faptul precum că prin achizițiile de metal în anul 2012 s-a cauzat prejudiciu material în sumă de 84000, 20 lei, însă prin răspunsul Inspecției din 21.08.2013, contestația SA "RED Nord" nu a fost admisă, considerându-se în continuare că prin achizițiile de metal din anii 2011 - 2012 s-a adus prejudicii societății în mărime deja de 80434,94 lei.

Astfel, din considerentul că SA "RED Nord" nu este de acord cu rezultatele controlului și a examinării contestației Inspecției din 21.08.2013, în care se impută cauzarea de prejudicii materiale în mărime de 80434,94 lei, la procurările de metal de la ÎI "Metalica-Zuiev" în anii 2011-2012, a fost depusă cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ privind anularea prevederilor Actului și a Prescripției în această privință.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 23.04.2015, cererea de chemare în judecată înaintată de reprezentantul SA "RED Nord" Bălți - avocatul Iosif Mardari cu privire la anularea constatării din Actul de control din 05.06.2013 (pag.2, pct.1) și din alin. 4 al Prescripției din data de 25.06.2013, nr.27-07-10/758, cu privire la cauzarea prejudiciului material în mărime de 84 000,20 lei ca rezultat al admiterii procurărilor de bunuri materiale (metal feros), efectuate în anii 2011-2012, la prețuri mai mari decît cele indicate în oferta de participare la licitație și în specificația anexată la contract, a fost respinsă ca nefondată.

Împotriva acestei hotărîri, la data de 18.05.2015, reprezentantul SA "RED Nord" Bălți - avocatul Iosif Mardari a declarat apel prin care a solicitat casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei hotărîri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral, precum a fost formulată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015 s-a admis apelul declarat de reprezentantul SA "RED Nord" Bălți - avocatul Iosif Mardari, din alte motive decît cele indicate în cererea de apel. S-a casat hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 23.04.2015 și s-a emis o decizie în formă de încheiere prin care: acțiunea s-a încetat.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că hotărîrea instanței de fond a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, considerînd necesar de a admite apelul declarat de reprezentantul SA "RED Nord" Bălți din alte motive decît cele indicate în cererea de apel, cu casarea soluției primei instanțe și emiterea unei decizii în formă de încheiere prin care acțiunea se încetează, or, precum a fost stabilit, pricina nu urmează a fi judecată în procedură civilă.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 12.02.2016, SA "RED Nord" Bălți a declarat recurs prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015 cu remiterea pricinii la rejudecare în fond a apelului în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat că instanța de apel a încălcat și a aplicat greșit normele de drept material și procedural, fapt ce a condus la soluționarea greșită a pricinii.

Potrivit art. 440 alin. (2) CPC, recursul înaintat de SA „RED Nord” Bălți a fost considerat admisibil și transmis spre examinare într-un complet din 5 judecători.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în instanța de apel și verificând, în limitele invocate în recurs, legalitatea deciziei atacate, Colegiul conchide că recursul declarat urmează să fie admis, pornind de la următoarele.

Conform art. 445 alin (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să-l admită și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit consideră că instanța de apel a judecat apelul cu aplicarea eronată a normelor de drept material, situație ce impune rejudecarea cauzei, or, eroarea respectivă nu poate fi înlăturată de instanța de recurs.

Potrivit materialelor cauzei, Colegiul constată că, la data de 15.10.2013, reprezentantul SA “RED Nord” Bălți - avocatul Iosif Mardari a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Inspecției Financiare a Ministerului Finanțelor al RM, cu privire la anularea constatării din Actul de control din 05.06.2013 (pag.2, pct.1) și din alin. 4 al Prescripției din data de 25.06.2013, nr. 27-07-10/758, cu privire la cauzarea prejudiciului material în mărime de 84000, 20 lei ca rezultat al admiterii procurărilor de bunuri materiale (metal feros), efectuate în anii 2011-2012, la prețuri mai mari decât cele indicate în oferta de participare la licitație și în specificația anexată la contract.

Instanța de fond a respins acțiunea ca nefondată, soluție casată de instanța de apel, care a admis apelul SA “RED Nord” Bălți din alte motive decât cele indicate în cererea de apel, și a emis o încheiere prin care acțiunea s-a încetat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră ilegală decizia instanței de apel, deoarece provine din interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

Astfel, Colegiul constată că instanța de apel a casat hotărârea primei instanțe și a încetat procesul invocând faptul că, Prescripția din data de 25.06.2013 cu nr. 27.06.10/758 a Inspecției Financiare a Ministerului Finanțelor al RM nu este un act administrativ pasibil de contestare în contenciosul administrativ.

Instanța de recurs consideră o astfel de concluzie eronată din următoarele considerente.

Astfel, reține Colegiul că, prin încheierea instanței de fond din 12.12.2013 procedura în prezenta pricină s-a încercat deja a fi încetată pe motivul, precum că aceasta nu urmează a fi judecată în ordinea contenciosului administrativ, însă a fost casată prin Decizia Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 17.02.2014 (f.d. 66-71), pronunțată pe marginea recursului declarat de către SA „RED-Nord”.

În acest sens, stabilește Colegiul că, instanța de recurs în decizia sa din 17.02.2013 a menționat că, Inspekția Financiară a Ministerului Finanțelor reprezintă o autoritate publică în sensul Legii contenciosului administrativ, iar prescripția Inspekției Financiare nr. 27.06.10/758 din 25.06.2013 împreună cu actul de control din 05.06.2013 reprezintă un act administrativ în sensul Legii contenciosului administrativ, deoarece are ca efect impunerea încasării a prejudiciului cauzat în valoare de 84,2 mii lei de la SA „RED-Nord”, și a conchis că, prezentul litigiu urmează a fi soluționat în procedura contenciosului administrativ, actele autorității publice urmînd a fi supuse controlului de legalitate.

Reieșind din cele expuse, conchide Colegiul că, prin decizia sa din 11.11.2015 instanța de apel s-a pronunțat asupra unor circumstanțe care au puterea faptului judecat.

Or, conform prevederilor art. 123 alin. (2) CPC al RM, faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanța de drept comun sau în instanța specializată sînt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.

Astfel, instanța de recurs concluzionează că soluția instanței de apel este ilegală.

În acest sens, Colegiul menționează că, în decizia instanței de apel nu au fost stabilite cu certitudine circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea cauzei, nefiind luate în considerație probele prezentate, totodată fiind ignorate normele de drept material și aspectele specificate de recurentul-apelant în apel, or acestea nu se regăsesc în aprecierile instanței de apel.

Respectiv, Colegiul constată că, instanța de apel nu s-a expus asupra fondului cauzei deoarece a încetat procesul invocînd faptul că, Prescripția din data de 25.06.2013 cu nr. 27.06.10/758 a Inspekției Financiare a Ministerului Finanțelor al RM nu este un act administrativ pasibil de contestare în contenciosul administrativ.

Avînd în vedere cele constatate, întru garantarea tuturor drepturilor procesuale în mod egal tuturor participanților la proces, drept garantat prin prevederile art. 6 CEDO, conducîndu-se de prevederile art. 432 alin. (2) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, constatînd o eroare judiciară care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, a conchis admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015 și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii, instanța urmează să țină cont de omisiunile indicate în prezenta decizie, să verifice toate circumstanțele ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate în dosar și, în dependență de situația stabilită, să adopte o hotărîre legală și întemeiată.

Ținînd cont de cele indicate, conform art. 445 alin. (1) lit. c) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se admite recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „RED-Nord” Bălți.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2015, în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „RED-Nord” Bălți împotriva Inspecției Financiare a Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, cu privire la contestarea actelor administrative și cauza se remite la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Oleg Sternioală

Iuliana Oprea